

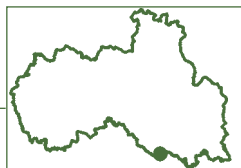
96 Přírodní památka Trosky

Výměra: 3,49 ha

Vyhlášeno: 1998

Nadmořská výška: 430–448 m

Území obce: Troskovice

Hrad Trosky, umístěný na čedičových výchozech, je symbolem Českého ráje a jednou z jeho nejnavštěvovanějších památek, věže Baba a Panna jsou známy všem návštěvníkům. Z geologického hlediska se jedná o dva obnažené suky olivinického nefelinitu. Původně se jednalo o sopečné komíny, jimiž ve třetího rách proudila láva na tehdejší povrch. Po odvětrání okolních pískovců došlo k odhalení tohoto světového unikátu. Při stavbě hradu ve 14. století došlo ze strategických důvodů k odlesnění svahů, na kterých se dnes nachází fragmenty bučin, převažují však v minulosti vysázené monokultury nepůvodních druhů, např. modřinu opadavého nebo trnovníku akátu. Na ob-

naženém čediči se vyskytují teplomilné druhy, např. skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*), trýzel škardolistý (*Erysium crepidifolium*) či strdivka sedmihradská (*Melica transsilvanica*). Do poloviny 20. století na skalních ostrozích hnízdil sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*), dnes se zde vyskytuje jen poštolka obecná (*Falco tinnunculus*) a některé druhy netopýrů, netopýr velký (*Myotis myotis*) a netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*). Ze zvláště chráněných druhů hmyzu je zde k vidění otakárek fenyklový (*Papilio machaon*).

Otakárek fenyklový (*Papilio machaon*). Foto Jarmila Sýkorová.

Trosky od jihu.

Ve 2. polovině 20. století docházelo vlivem zvyšujícího se používání chemických prostředků v zemědělství k postupnému snižování početnosti a druhové rozmanitosti zástupců hmyzu. Po zákazu plošné aplikace DDT v roce 1976 a celkovém zlepšení přístupu člověka k životnímu prostředí koncem 20. století se početnost hmyzí fauny v naší přírodě opět zvyšuje. Běžněji se v naší přírodě lze setkat s půvabným otakárkem fenyklovým (*Papilio machaon*).

Spravuje Správa CHKO Český ráj, tel.: 481 321 900

97 Přírodní rezervace Apolena

Výměra: 18,42 ha

Vyhlášeno: 1998

Nadmořská výška: 340–390 m

Území obce: Troskovice

Apolena je nevelké skalní město východně od obce Troskovice. Skály jsou tvořeny nepřilíživě zpevněným, mechanicky velmi málo odolným

Skalní město Apolena.

pískovcem, což dosvědčují i samovolně se řítící skalní bloky a věže. Zatímco květena zachovalých reliktních borů a kyselých bučin je druhově chudá, ve skalách hnízdí typicky skalní druhy ptáků – poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), výr velký (*Bubo bubo*), kavka obecná (*Corvus monedula*) a další. Ve skalním městě se nachází puklinová jeskyně Sklepy, největší svého druhu v Českém ráji. V jejích útrobách zimuje jedenáct druhů netopýrů, mezi nimi i vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*) nebo netopýr černý (*Barbastella barbastellus*).

Larva mravkolva běžného (*Myrmeleon formicarius*).

Mravkolev běžný (*Myrmeleon formicarius*) je hmyz z řádu síťokřídlí (*Neuroptera*). Dospělý jedinec je okřídlený, larva žije v zemi v charakteristických kuželovitých důlcích, které slouží jako past na drobné bezobratlé, pohybující se po povrchu půdy. Častou kořistí jsou mravenci – odtud jméno mravkolev. Důlky larva vytváří nejčastěji v jemném písku pod skalními převisy, kde jsou kryté před deštěm. Pohybem hlavy larva nejen hloubí důlek, ale také „stílí“ písek po hmyzu, pohybujícím se po stěnách pasti, čímž urychlí jeho pád do středu důlku, kde čekají mohutná ostrá kusadla.

Spravuje Správa CHKO Český ráj, tel.: 481 321 900